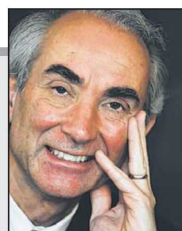

ANTI-CORRUPTIEVOORSTELLEN:

- Niet langer de laagste prijs is doorslaggevend bij aanbestedingen, maar ook andere zaken zoals kwaliteit spelen een belangrijke rol.
- De overheid moet veel meer een regierol krijgen bij aanbestedingen. Omschrijven wat het resultaat moet

- zijn en niet alles tot in detail technisch voorschrijven.
- Strengere screening van zowel ambtenaren als bedrijven die inschrijven op opdrachten.
- Ambtenaren moeten niet te lang op één plek werken, maar meer rouleren.

‘Ze verpesten het voor hun collega’s

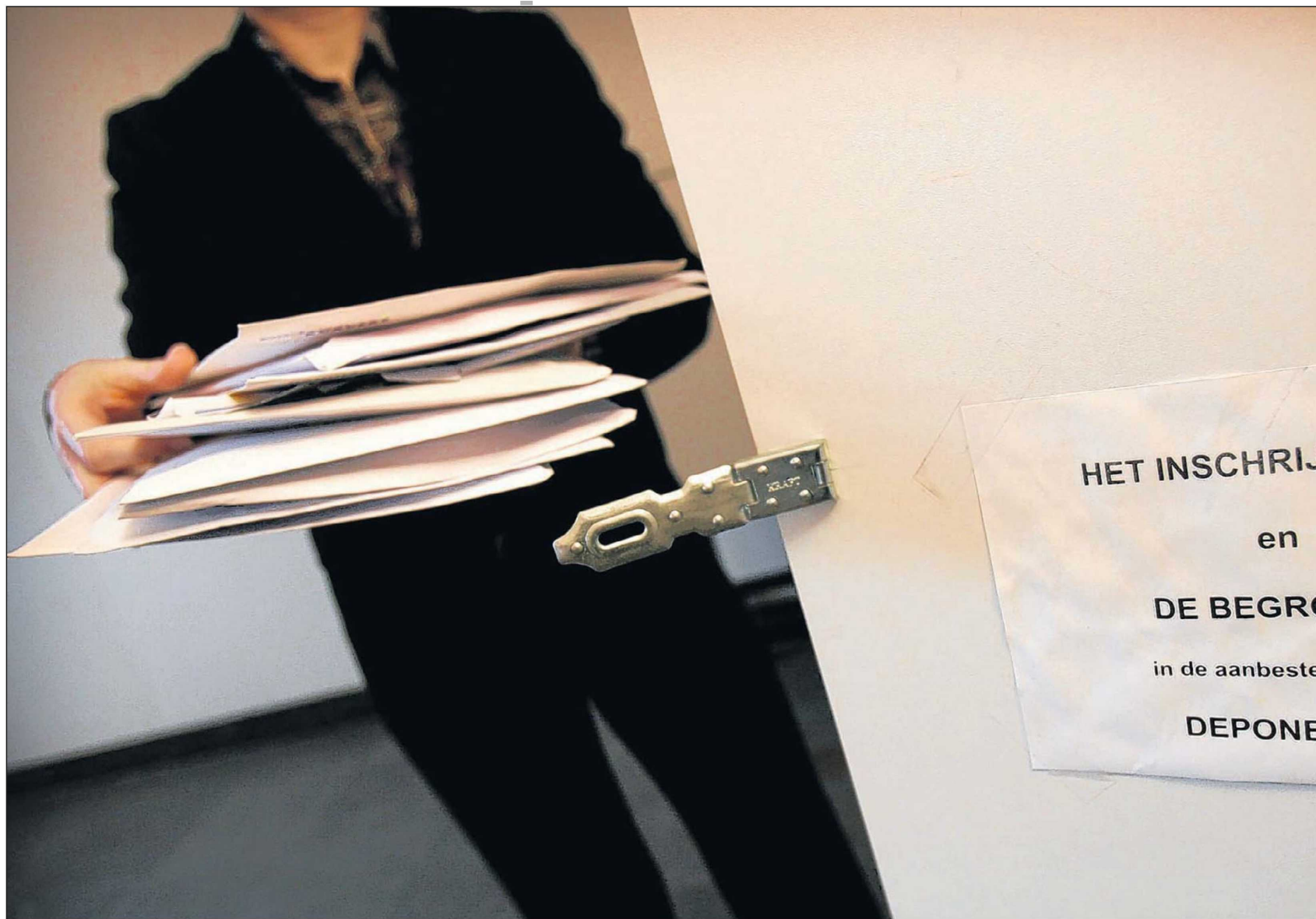
„De ambtenaren die nu worden verdacht, verpesten het voor al hun collega’s. Hoe denk je dat die zich voelen? Zij voelen zich genaaid door die ene rotte appel in hun midden”, zegt burgemeester Gerd Leers van Maastricht (foto). Hij is een van de negentien burgemeesters die met maatregelen komen om corruptie te lijf te gaan.

‘We laten ons niet kisten’

De negentien burgemeesters in Zuid-Limburg hebben de oorlog verklaard aan de corruptie. „We laten ons niet kisten door een paar corrupte klojo’s.”

door **Annelies Hendrikx** en **Theo Sniekers**

Verontwaardigd zijn ze. Boos. Nooit eerder stonden de negentien neuzen zo snel dezelfde kant op als eind vorige week in hotel Le Sanglier des Ardennes in Durbuy. De burgemeesters van de Zuid-Limburgse gemeenten waren het in een vloek en een zucht roerend met elkaar eens: er moet iets gebeuren om corruptie en omkoping verder de kop in te drukken. Plannen die er al lagen in het kader van de operatie ‘Schone Handen’, waarmee het openbaar bestuur wil voorkomen dat de onderwereld nog meer vervlochten raakt met de bovenwereld, zijn in een fikse stroomversnelling geraakt door de corruptieaffaire in Zuid-Limburg. Twee dagen en een nacht waren de burgemeesters, de korpschef en de hoofdofficier van justitie - die samen het zogenaamde Veiligheidsbestuur vormen - op hun jaarlijkse retraite in het toeristenplaatsje in de Ardennen. Zoals elk jaar werden ervaringen uitgewisseld en was het ook hartstikke gezellig, memoreert Maastrichts burgemeester Gerd Leers, voorzitter van het Veiligheidsbestuur. 's Avonds werd zelfs flink gezongen. Maar bovenal zijn er spijkers met koppen geslagen. Vier jaar geleden was er nog huiver om de ander in de eigen keuken te laten rondsnuffelen, maar die is nu als sneeuw voor de zon verdwenen. Gemeenten gaan elkaar precies laten zien hoe zij hun aanbestedingen regelen en hoe ze hun organisaties hebben ingericht. „Wij laten ons toch zeker niet kisten door die klojo’s binnen onze gemeenten die wél corrupt blijken te zijn? Dat was een beetje de sfeer”, vertelt Leers, van wie één medewerker corruptieverdachte is. „De ambtenaren die nu worden verdacht, verpesten het voor al hun collega’s. Hoe denk je dat die zich voelen? Zij voelen zich genaaid door die ene rotte appel in hun midden. Ik moet bemoeidingsgesprekken voeren op die afdeling, hoor. Die mensen zijn volledig lamgeslagen.” In het besef dat dergelijke rotte appels er altijd zullen blijven en corruptie derhalve nooit helemaal kan worden

Een ambtenaar van de gemeente Maastricht staat op het punt de offertes te

openen van bedrijven die meedingen naar een infrastructureel project van de stad.

archieffoto Harry Heuts

voorkomen, hebben de burgemeesters besloten te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om ambtenaren op kwetsbare posities te beschermen. Want dat is wat zij volgens de bestuurders behoeven: bescherming tegen de kennelijke verleidingen van met name wegenbouwbedrijven die - verwickeld in een moordende concurrentiestrijd - op uiteenlopende manieren pogen ambtenaren en daarmee projecten voor zich te winnen. Burgemeesters willen hun ambtenaren toerusten door ze in een voortdurend moreel leerproces telkens spiegels voor te houden. De burgemeesters - die zich gesteund weten door de provincie - hebben daartoe de hulp ingeroepen van onder anderen Jan Rijk van het Regionaal Informatie- en

Expertisecentrum (RIEC) en Frans Geraedts, filosoof en al vijftien jaar onderzoeker van de integriteit van de overheid. Geraedts is onder meer betrokken bij het Bureau Integriteit van de gemeente Amsterdam. „Amsterdam loopt op dat terrein als stad voorop, maar Zuid-Limburg doet dat als regio. Het lijkt misschien onwaarschijnlijk in het licht van deze corruptieaffaire, maar het is toch echt waar. Alle gemeenten hier hebben hun regels in orde”, zegt hij met grote stelligheid. Even stellig poneert hij dat wij één van de meest integere overheden ter wereld hebben: Nederland staat op de zevende plaats op de lijst van minst corrupte landen ter wereld, als gevolg van onze calvinistische instelling.

Dat er nu weer juist in Zuid-Limburg een strafrechtelijk onderzoek loopt naar corruptie en omkoping, net als in de jaren negentig van de vorige eeuw, is volgens hem écht toeval. Het komt namelijk overal voor, op dat eeuwig gevaarlijke snijvlak van overheid en bouw en daarbinnen met name de infrastructuur. Wegenbouwers zijn immers vaak volledig afhankelijk van overheden als opdrachtgevers. Geraedts gelooft de bouwbedrijven als die zeggen dat ze voortaan op een integere manier winst willen maken. Volgens hem zijn ze echt van plan om omkoping binnen hun gelederen aan te pakken. Een firma als Janssen de Jong Infra - verdacht van omkoping, evenals twaalf (ex-)medewerkers - „corrumpeert de hele rechtstaat. Een Nederlands bedrijf dat de Nederlandse rechtstaat ondermijnt: dat kan echt niet. Steeds meer bedrijven zien dat zelf ook in, daar ben ik van overtuigd.”